

Lokalmedier bremser grønne projekter med dårlig journalistik

Lokalmediene bringer massevis af historier om utilfredse naboer til kommende vindmøller og solceller – og ofte overdriber de omfanget af modstanden voldsomt. Mange grønne projekter er blevet opgivet på den konto. Regeringen vil give flere penge til disse medier, der modarbejder den grønne omstilling

KRONIK
 Af Peter Bundsgaard Rasmussen
 Ingeniør

S tatsstøtten til lokale medier skal forøges, hvis det står til regeringen. Og det kan meget vel blive resultatet af det kommende medieforlig. I så fald er det nødvendigt, at der samtidig bliver ryddet op i lokalmediernes sensationsjournalistik, som skader erhvervslivet og den grønne omstilling i mange lokalområder.

Problemet er, at de lokale medier åbenbart har behov for

at bringe sensationer hver dag. Til det formål udnytter de utilfredse borgere, som frygter nye initiativer, og kolporterer udkommenterede påstande og halve sandheder om potentielle gener fra disse nye initiativer, der sagsbehandles i kommunerne.

Det er artikler med overskrifter som »Naboer frygter at blive nabo til gigantisk solcelleanlæg«, »Naboer protesterer mod gigantisk solcellepark« og »Naboerne raser over planer om kæmpe solcelleanlæg: Vi bliver omringet af solceller – Det er en skændsel for området«. Når man søger på ordene 'naboer frygter'

på nettet, er der ingen grænser for, hvad pressen frygter på naboers vegne.

Alle klagere kalder sig naboer, men det er langt fra dem alle, der reelt er det. Ofte bor kun få klagere tæt ved de omstridte projekter, mens hovedparten bor langt fra, ofte flere kilometer. I det vindmølleprojekt, jeg har deltaget i, udgjorde klagerne under fem procent af de omkringboende, og det er mit indtryk, at det er det typiske mønster. Men i lokalmediernes artikler hedder det altid, at der er 'stor modstand' blandt naboerne. Således også i vores tilfælde, hvor der bor 40 personer inden for én kilometers afstand af møllerne, hvoraf to personer har klaget.

Pressen bringer aldrig dokumentation for deres påstande om, at modstanden er stor, og at mange er utilfredse. Aldrig oplyser de, hvor mange klagere det reelt drejer sig om. Jeg minder samtidig om, at for alle typer af anlægsprojekter har samfundet

regler, som disse skal opfylde. Det bliver imidlertid sjældent nævnt i artiklerne, som helere vil vinkle på, at naboerne er modstandere og ikke ønsker projekterne. For VidenOmVind har Jysk Analyse undersøgt holdningen til vindmøller i områder, hvor der står vindmøller, og konklusionen er, at 81 procent oplever, at der slet ikke er ulemper ved at bo i nærheden af vindmøllerne. Fem procent oplever ulemper i høj grad.

Der er altså en voldsom forskel på den modstand mod grønne projekter, der kridtes op af lokalmediene, og naboernes reelle holdninger.

Grønne projekter bremses
 Lokalmediernes sensationsjournalistik har store omkostninger for samfundet. Mange grønne projekter er blevet opgivet af virksomhederne eller er blevet afvist af kommunerne på den konto. I Svendborg Kommune er vindmøller ved Skjoldemose

Gods og ved Sydfyns Elforsyning blevet sat i bero af ansøgere. I Assens og Haderslev Kom-

Pressen bringer aldrig dokumentation for deres påstande om, at modstanden er stor og at mange er utilfredse. Aldrig skriver de, hvor mange klagere det reelt drejer sig om

Lokalmedier skader den grønne omstilling med sensationsjournalistik baseret på udokumenterede påstande og halve sandheder om potentielle gener fra nye, grønne initiativer.

Foto: Tycho Gregers/Ritzau Scanpix

Jeg gik i terapi for at rydde op efter min mors alkoholproblem

mune er vindmølleprojekter blevet afvist af byrådene efter omtale af nabokritik i lokalpressen.

Lokalpolitikere er nemlig nødt til at forholde sig til, hvad lokalpressen fremfører, også selv når de godt ved, at dækningen ikke er i overensstemmelse med virkeligheden. Derfor holder mange kommunalpolitikere lav profil og stemmer for projekterne, mens de mest populistiske og svage politikere giver efter for klagerne og pressen.

Det vindmølleprojekt, jeg selv har deltaget i, bragte Fyns Amts Avis i omegnen af 40 artikler om i løbet af ni år. Projektet blev dog alligevel gennemført. Et eksempel er artiklen: »Overvejer at gå i retten: Naboer fortsætter kamp mod vindmøller«.

Når lokalmedierne agerer medløbere over for klagerne, føler klagerne, at de står på retfærdighedens side og bruger tid på at gennemgå kommunernes materiale for at finde selv de mindste småfejl. I vores tilfælde førte det til, at byggetilladelsen blev trukket tilbage og forsinket, og at møllerne blev pålagt stop i 23 dage.

Og når lokalmedierne henvender sig til kommunens sagsbehandlere for at få en udtalelse, har disse som regel ikke modtaget medietræning og kender ikke mulighederne for eksempelvis at give en skriftlig udtalelse i stedet for et ubehjælpeligt, uforberedt mundtligt interview.

Det koster det grønne erhvervsliv dyrt, og i vores tilfælde var de ekstra omkostninger 700.000 kroner og desuden meget spildt tid.

Helt grotesk bliver det, når regional tv går ud og kører klagekampagne, for de er 100 procent statsfinansierede som public service-kanaler. Her er et eksempel fra TV2Fyn: »Naboer protesterer mod nye kæmpe-møller«. I indslaget hedder det, at »mange af de lokale borgere protesterer voldsomt« over de nye vindmøller. Her drejede det sig om to klager inden for én kilometers afstand og to uden for.

Under præsidentvalget i 2016 i USA og op til Brexit-afstemningen er det en kendt sag, at russerne under Putins ledelse blandede sig i debatterne til fordel for dem, der bragte kaos med sig. Det kan have været udslagsgivende for valgene. Det er netop mekanismer som beskrevet her,

der giver russerne mulighed for at kaste benzin på bålet ved at deltage i debatten med falske påstande, som ophidser bestemte grupper, som dem der stemte for Brexit og Trump. Her har pressen en vigtig formidlingsrolle, som skal reguleres af presseetiske regler. Selv om Putins folk næppe har blandet sig i den grønne omstilling – endnu, viser dette sårbarheden i en del af pressekorpsen, der lader sig manipulere og selv manipulerer.

Det kan ikke være meningen, at små pressionsgrupper i samfundet har magt til at omstøde flertallets demokratiske beslutninger ved pressens medvirken. Folketinget har vedtaget mål, love og regler, der skal sikre grøn omstilling, mens byggesagsbehandlingen er overladt til kommunerne. Her kommer lokalmedierne så reelt ind og træffer beslutningen på foranledning af få klager.

Presseetiske regler

Derfor er det vigtigt, at de presseetiske regler strammes op. Og hvis Pressenævnet ikke selv er i stand til at stramme reglerne tilstrækkeligt, må politikere på Christiansborg hjælpe dem på vej med skærpede betingelser for at modtage statsstøtte.

De presseetiske regler er i dag så udvandede, at de i praksis intet er værd. De skal sikre god presseskik, men de lader meget tilbage at ønske, før vi kommer så vidt. Konkret drejer det sig om formuleringer som: »Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte.«

Udvandingen er her »så langt det er muligt«, og det er jo elastisk i metermål, så lokalmedierne gengiver forkerte oplysninger og påstande fra klager og optræder således som talerør for dem.

Med regeringens medieudspil er der lagt op til, at lokalmedierne skal have flere støttemidler for 'at styrke demokratiet'. Reelt er det det modsatte, der sker i lokalområderne med lokalmediernes sensationsjournalistik. Derfor må regeringen og Folketingets partier overveje, om det er værd at sende flere gode penge efter dårlige, så længe de presseetiske regler ikke kan disciplinere lokalmedierne.

Min mor kan gå direkte i behandling, men os med arrene efter en rødvinpletet barndom må vente længe på hjælp. Det er tid til, at vi som nation tager ansvar for bagsiden af vores drukkultur, for kampen er uendelig ensom i skyggen af flasken

KOMMENTAR

Af **Sigga-Maria H. Højgaard**
Socialpædagog og underviser

Min mor var 16 år, da alkoholen begyndte at være styrende i hendes liv. Det blev et samlingspunkt for det fællesskab, hun var en del af, og hurtigt et middel, hendes omgangskreds fik for vane at bruge weekend efter weekend. Vi kender kulturen fra os selv. Jeg har selv været der, og det har du formentlig også.

Det er en historie, som jeg ikke har fået fortalt af min mor, for hun berettede den aldrig selv. Faktisk har hun aldrig indrømmet, at hun har et alkoholproblem. Det er og forbliver et tabu, der skiller os ad som mor og datter, ligesom det gør i tusindvis af andre familier i Danmark.

Hvad der kunne have været et funktionelt familieliv, blev endnu en barndom, der er sivet ud i afløbet sammen med de flade ølrester fra gårsdagens fester.

Oprydningssarbejde

Oprydningssarbejdet har jeg – hendes datter – klarer alene.

Jeg har brugt det meste af mine 20'ere på at lappe de eksistentielle skavanker, jeg tilregnede mig gennem en utryg og kaotisk barndom. Det var en barndom, der forsvandt under et billardbord på en tilrøget bogdega i Nyborg.

Jeg har tilbragt timer – hvis ikke dage – i terapeutens stol for at finde hoved og hale i, hvordan jeg skulle forholde mig i relationen som datter til en alkoholiseret mor. Jeg har lært, at jeg ikke havde ansvaret for problemet eller var en del af

problemet. Det troede jeg dengang.

Jeg har gået i terapi for at fiksse noget, min mor skulle have gået i terapi for at fiksse.

Paradoksalt nok kan min mor gå direkte fra gaden ind i et behandlingstilbud, mens efterkommere af alkoholikere, der som voksne kæmper med arrene efter en rødvinpletet barndom, må vente længe. Vi må vente, indtil samfundet synes, at vi er gået tilstrækkeligt i stykker og dermed berettiget til at modtage hjælp.

Lige nu kan der være op til to års ventetid i TUBA, der er en organisation, som giver gratis terapiforløb til børn og unge, der er vokset op i familier ramt af alkoholproblemer. Virker det ikke som lang tid at vente, når man har et så massivt behov for hjælp? Det synes jeg.

Og spørgsmålet er, om alkoholikerens børn mon nogensinde bliver værdige nok til at modtage den behandlingsgaranti, de har brug for. For lige nu er hjælpen mangelfuld.

I dag ser jeg ikke min mor, og min mor ser ikke de to børnebørn, jeg har bragt til verden. Og hvad er så meningen med livets fester, hvis vi ikke har vores nærmeste relationer at fejre dem med?

En forfærdelig dæmon

Sundhedstyrelsen anbefaler nu maksimalt ti genstande for voksne ugentligt og fraråder det helt for dem, der er under 18 år. Anbefalingerne er baseret på den nyeste forskning, der især peger på de uhensigtsmæssige tendenser, vi ser, når unge danskere stifter bekendtskab med alkoholkulturen i Danmark. Ofte er formålet med sammenkomsterne at opnå fuldskab, men med sig fører det desværre, at mange unge får uhensigtsmæssige oplevelser med sig i bagagen.

Unge kan pludselig stå i en

Jeg ved egentlig ikke længere, hvad det er, vi skåler for

situation, hvor de har svært ved at huske eller bedømme, hvad der er foregået, eller hvorfor man vågner op ved siden af en fremmed. Det er voldsomt at stå i som 16-årig. Det ved jeg, fordi jeg har været der, og det ved jeg, at mange andre også har. Alkoholen hjalp ikke syndeligt på dømmekraften i potentielt ubehagelige situationer, hvor festen for længst var feset ud.

Men forandring af kultur tager tid. Det ved vi. Vi husker jo, hvordan der er blevet røget indendørs i 1990'erne, hvor mange børn passivt røg med på deres tyggegummigaretter.

Men så blev vi bevidst om, at man kan få kræft af røg, og vores samfunds holdninger ændrede sig. Kunne vi mon vende blikket mod vores alkoholkultur som det næste, eller er denne urørlig?

Konsekvenser

Alkoholisme er en forfærdelig dæmon, der har hærget min familie i fire generationer. Min mormors tilværelse var tyngt af den sorg, det var at se sin datter gå til i misbrugets for-dærv.

Selv sidder jeg tilbage med en følelse af at være blevet valgt fra. Jeg føler, at flasken og festerne altid har haft pladsen foran mig. Tilbage sidder jeg med de senfølger, der hedder lavt selvværd og lav tro på egen formåen. Tilmed kommer mine børn aldrig til at have en tillidsfuld mormor, der fortæller muntre anekdoter om deres mors første skoledag. Og hvilken skam.

Der er ingen ommer i denne historie, og konsekvenserne påvirker også endnu ufødte generationer. Men kan det virkelig passe, at det er op til de pårørende, der sidder i terapi-grupperne, at råde bod på de negative konsekvenser af den danske alkoholkultur?

Vi må spørge os selv, om vi som nation vil tage ansvar for bagsiden af vores drukkultur, eller om vi skal fortsætte med skyklapperne på og lade pårørende stå for ansvaret for misbrugsproblemerne alene. Jeg kender ikke svaret, men jeg kan slå fast, at kampen synes uendelig ensom i skyggen af flasken.

Jeg ved egentlig ikke længere, hvad det er, vi skåler for.